

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Geografia

Sèrie 3

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

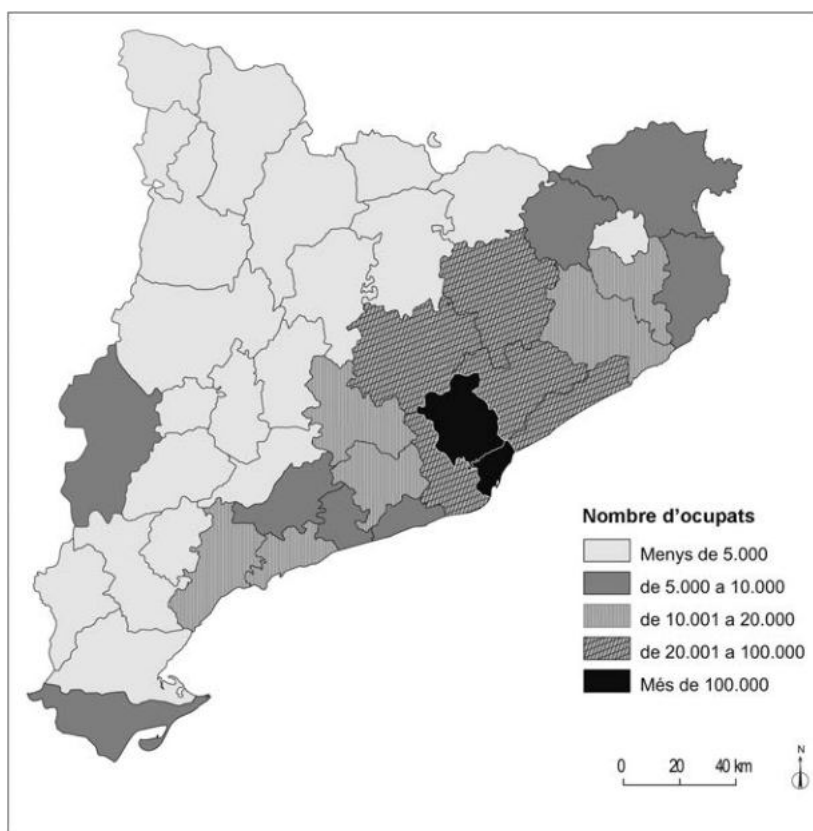
OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Població ocupada en la indústria (2007)

FONT: Institut Cartogràfic de Catalunya. *Atles nacional de Catalunya* [en línia].

1. Descriuiu la informació representada en el mapa.
[1 punt]

2. Definiu els termes *deslocalització industrial* i *districte industrial*.
[1 punt]
3. Relacioneu la informació representada en el mapa amb l'evolució històrica de la indústria a Catalunya, d'acord amb l'esquema següent:
 - a) L'inici de la industrialització.
 - b) La gran expansió industrial de la segona meitat del segle xx.
 [1,5 punts]
4. Exposeu les característiques actuals de la indústria a Catalunya d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Principals sectors i subsectors industrials i localització geogràfica corresponent.
 - b) Reptes principals de la indústria en un món globalitzat.
 [1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu la taula següent i responeu a les qüestions plantejades.

L'economia europea al món (2012)

	<i>Unió Europea</i>	<i>EUA</i>	<i>Japó</i>	<i>Xina</i>	<i>Resta del món</i>
Població ¹	506	314	128	1.351	4.747
PIB ²	17.124	16.430	6.107	7.731	24.045
% PIB mundial	24,0	23,0	8,5	10,8	33,7

1. Milions d'habitants (1 de gener de 2013).
2. En milers de milions de dòlars EUA a preus actuals (mètode Atles del Banc Mundial).

FONT: Dades extretes del Banc Mundial [en línia] i d'Eurostat [en línia].

1. Descriuiu la informació representada en la taula.
[1 punt]
2. Definiu els termes *producte interior brut (PIB)* i *mercat únic europeu*.
[1 punt]
3. Valoreu la posició de l'economia europea al món d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Motivacions econòmiques de la creació de la Unió Europea.
 - b) Avantatges i inconvenients de la moneda única.
 - c) Polítiques de la Unió Europea per a consolidar el desenvolupament econòmic.
 [1,5 punts]
4. Comenteu els elements que caracteritzen el procés de globalització que s'ha desenvolupat en els darrers anys, d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Paper de les noves tecnologies de la comunicació.
 - b) Elements propis de la globalització econòmica.
 - c) Característiques de la globalització cultural.
 [1,5 punts]

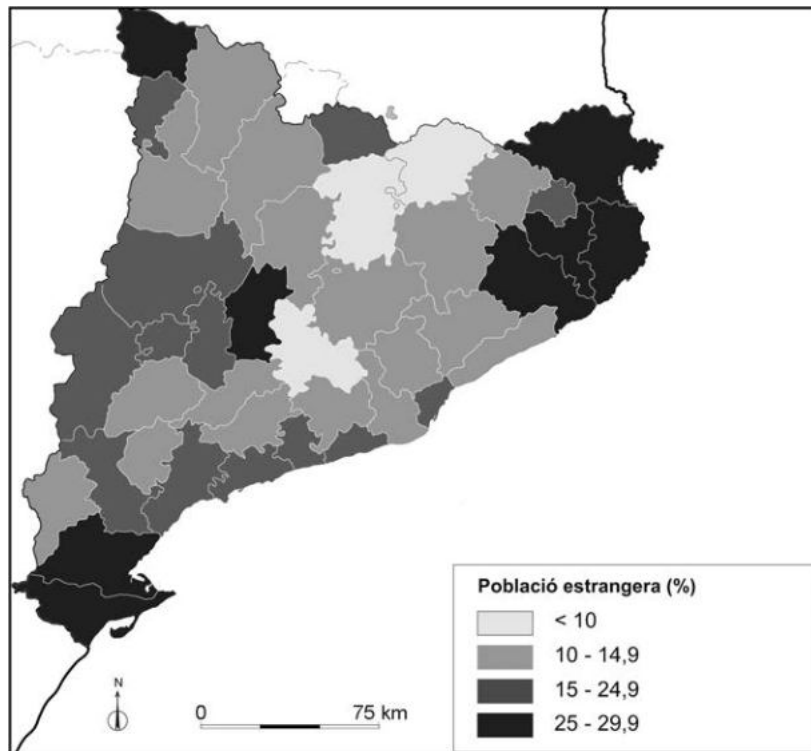
OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Proporció de població estrangera per comarques (2007)

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]
2. Definiu els termes *saldo migratori* i *xenofòbia*.
[1 punt]
3. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb la població estrangera a Catalunya:
 - a) Relacioneu la distribució de la població estrangera que s'observa en el mapa amb les activitats econòmiques en les quals la immigració troba més ocupació.
 - b) Exposeu les diferències en la distribució territorial entre l'onada immigratòria més recent i la immigració interior espanyola de les dècades dels anys 1950-1970.
 - c) Quins són els principals països d'origen de la immigració més recent a Catalunya? Relacioneu la resposta amb les condicions socioeconòmiques que tenen aquestes persones en els països d'origen.
[1,5 punts]
4. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb les característiques i els efectes de la immigració en la dinàmica demogràfica de la població catalana:
 - a) Expliqueu les característiques principals (procedència, dimensió, contextualització econòmica) de les dues grans onades d'immigrants que van arribar a Catalunya al llarg del segle xx.
 - b) Valoreu la incidència de la immigració en la dinàmica demogràfica de la població de Catalunya.
[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu la imatge següent i responeu a les qüestions plantejades.

Barcelona: el Quadrat d'Or

FONT: Google maps. Imatge obliqua d'un sector del nucli urbà de Barcelona, 2014.

1. Descriuiu els elements principals que apareixen en la imatge.
[1 punt]
2. Definiu els termes *sòl urbanitzable* i *centre de negocis* o *central business district (CBD)*.
[1 punt]
3. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb la morfologia urbana de les ciutats:
 - a) Com s'anomena el tipus de plànol urbà visible en la fotografia?
 - b) Expliqueu en quin moment històric es va desenvolupar aquest tipus de trama urbana, amb quin nom es coneixen aquests barris i amb quina finalitat es van crear.
 - c) Valoreu els avantatges i els inconvenients d'aquest tipus de teixit urbà.[1,5 punts]
4. Expliqueu la funció residencial de les ciutats d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Zones de la ciutat que fan aquesta funció i evolució que han tingut.
 - b) Problema de la segregació social de l'espai a les ciutats.[1,5 punts]

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Geografia

Sèrie 4

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

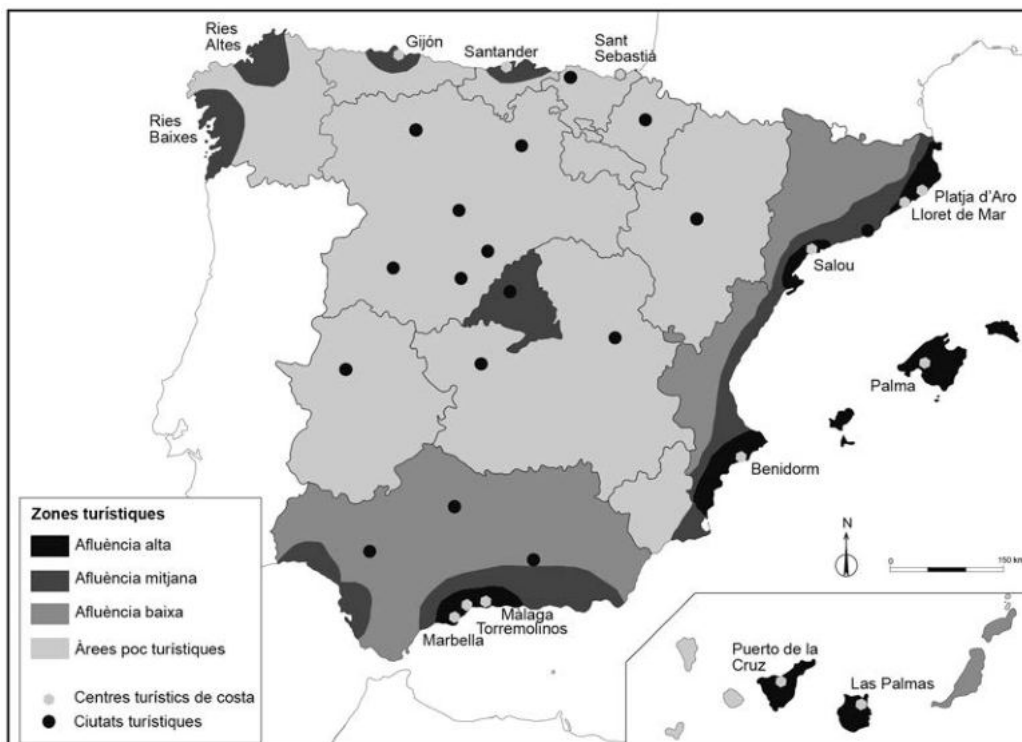
OPCIÓ A

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Zones turístiques

FONT: Adaptació feta a partir del mapa de l'índex turístic de l'Institut Geogràfic Nacional (2000-2005).

1. Descriviu la informació representada en el mapa.
[1 punt]

2. Definiu els termes *bandera blava* i *estacionalitat*.
[1 punt]
3. Expliqueu les causes de la localització de les zones turístiques que apareixen en el mapa.
[1,5 punts]
4. Expliqueu els aspectes negatius que encara caracteritzen el turisme a Espanya, i plantegeu possibles solucions.
[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Observeu la taula següent i responeu a les qüestions plantejades.

Saldo migratori exterior a Espanya per comunitats i ciutats autònomes (2010-2012)

	2010	2011	2012
Andalusia	19.301	5.699	-7.601
Aragó	4.508	1.827	-564
Astúries, Principat d'	2.334	1.374	-124
Balears, Illes	5.565	403	-2.298
Canàries	11.215	10.490	3.351
Cantàbria	277	-12	-1.340
Castella i Lleó	2.474	2.214	-2.693
Castella - la Manxa	2.297	63	-4.953
Catalunya	9.791	-36.313	-65.485
Comunitat Valenciana	1.252	511	-22.934
Extremadura	886	1.129	-237
Galícia	4.321	522	-2.703
Madrid, Comunitat de	965	-21.952	-46.024
Múrcia, Regió de	-656	1.095	-4.440
Navarra, Comunitat Foral de	-227	-80	-2.546
País Basc	-1.352	-17.261	-18.127
Rioja, La	-1.077	-720	-2.578
Ceuta	472	435	169
Melilla	-189	486	-350
Total	62.157	-50.090	-181.477

FONT: Instituto Nacional de Estadística. Nota de premsa (19 novembre 2012).

1. Descriuiu la informació representada en la taula.
[1 punt]
2. Definiu els termes *saldo migratori exterior* i *reagrupament familiar*.
[1 punt]
3. Quines són les causes dels canvis en els valors del saldo migratori exterior que apareixen en la taula entre el 2010 i el 2012? Argumenteu la resposta.
[1,5 punts]
4. Quins efectes demogràfics, socials i econòmics tindrà el canvi de tendència del saldo migratori a curt i a mitjà termini?
[1,5 punts]

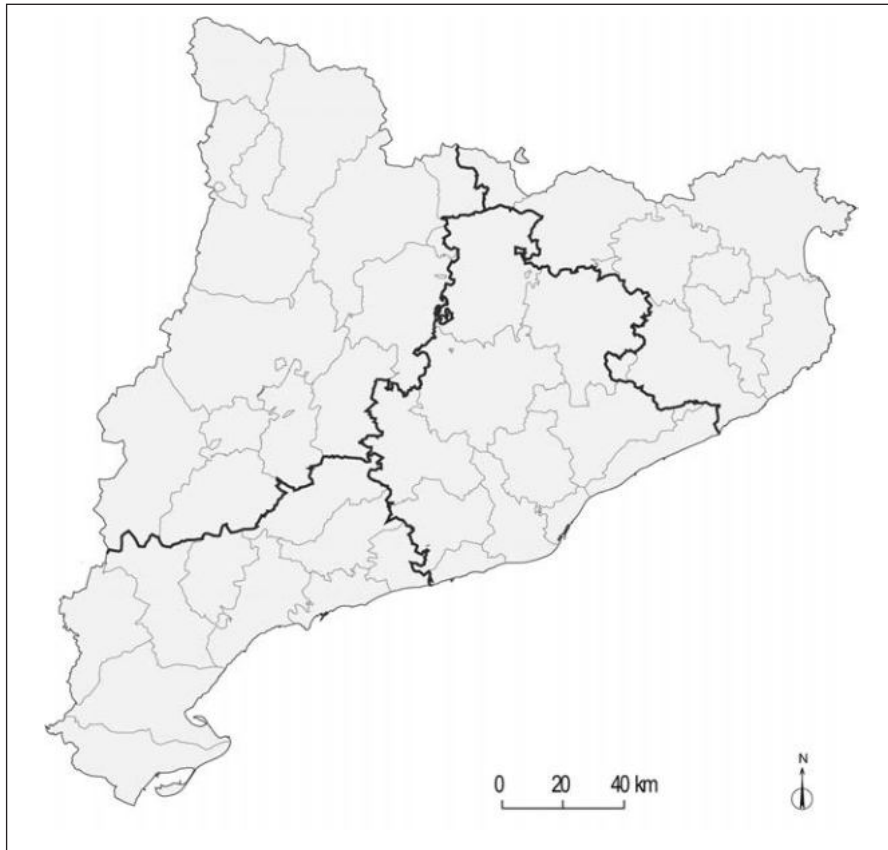
OPCIÓ B

Exercici 1

[5 punts en total]

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades.

Divisions administratives a Catalunya

FONT: Institut Cartogràfic de Catalunya. *Atles nacional de Catalunya* [en línia].

1. Descriviu la informació representada en el mapa i esmenteu el nom d'una comarca els límits de la qual s'estenguin per més d'una província.
[1 punt]
2. Definiu els termes *vegueria* i *tribut*.
[1 punt]
3. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb les divisions territorials de Catalunya (províncies i comarques):
 - a) Expliqueu l'origen històric de les províncies i de les comarques.
 - b) Quins són els òrgans de govern de cadascun d'aquests dos nivells administratius i quins serveis ofereixen?
[1,5 punts]
4. Respondeu a les qüestions següents relacionades amb l'organització política i administrativa de Catalunya:
 - a) Exposeu breument què és un estatut d'autonomia.
 - b) Quines són les institucions pròpies de Catalunya segons l'Estatut d'autonomia vigent i quines funcions tenen?
 - c) Expliqueu una competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya.
[1,5 punts]

Exercici 2

[5 punts en total]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades.

Europa a mig fer

El 1963 i el 1967, el president francès De Gaulle va vetar la incorporació del Regne Unit a l'aleshores anomenada *Comunitat Econòmica Europea*. Tot i que el general francès compartia amb els britànics el recel envers el fet d'avançar en la federalització d'Europa, no va tenir la *grandeur* de què feia gala el seu país i, amb les negatives, va accentuar els sentiments antieuropeistes de tots. Ara, el primer ministre britànic, David Cameron, ha estat al mateix nivell ínim: fa poc que es va felicitar de no formar part de l'euro i va vetar la via natural d'aprofundir en la construcció europea [...].

Així, doncs, l'acord de començar un camí entre els disset socis de l'euro, més els que es vulguin incorporar d'entre la resta de socis de la Unió Europea al contracte d'adhesió que han plantejat Alemanya i França, es presenta com una opció imperfecta, però forçada i, sincerament, més desitjable. [...]

Precisament, un dels preus elevats que Europa paga per anar embastant la construcció sense cap integració política és una successió d'escenaris d'Europa a mig fer —compartint moneda però no eines fiscals, compartint mercat únic però amb regulacions sociolaborals heterogènies— que grinyolen en moments de tensions, que obliguen a solucions imperfectes fins i tot quan semblava que començàvem a tenir clara la necessitat de recórrer a posicions més sòlides en la línia de federalitzar aspectes fiscals i dimensions socials com jubilacions, pensions [...].

Adaptació feta a partir del text de

Joan TUGORES. «Europa a mig fer». *La Vanguardia* (10 desembre 2011)

1. Resumiu les idees principals del text.
[1 punt]
2. Definiu els termes *espai de Schengen* i *zona euro*.
[1 punt]
3. Responen a les qüestions següents relacionades amb la construcció de la Unió Europea:
 - a) En quin moment i de quina manera la Comunitat Econòmica Europea es va convertir en la Unió Europea (UE)?
 - b) Quins requisits polítics i econòmics són necessaris per a formar part de la UE?[1,5 punts]
4. Relacioneu els objectius de la integració econòmica i política dels estats membres de la UE amb les principals institucions i tractats comunitaris.
[1,5 punts]

Institut
d'Estudis
Catalans